

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2012. május 30. (30.05)
(OR. fr)**

10575/12

AGRI 357

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2012. május 11.
Címzett:	Uwe CORSEPIUS, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2012) 212 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK tanácsi rendelet alkalmazásáról

A delegációk mellékelten kézhez kapják a Bizottság dokumentumát – COM(2012) 212 final.

Melléklet: COM(2012) 212 final

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.5.11.
COM(2012) 212 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK
tanácsi rendelet alkalmazásáról**

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	3
2.	A rendelet hatálya.....	4
2.1.	A közétkeztetésben működő gazdasági szereplők	4
2.2.	Textíliák és kozmetikumok	5
3.	A GMO-k ökológiai termelésben való alkalmazásának tilalma.....	6
3.1.	A GMO-k felhasználásának tilalmával kapcsolatban szerzett általános tapasztalatok	7
3.2.	A nem GMO-k felhasználásával előállított termékek rendelkezésre állása	8
3.3.	Az eladói igazolás	9
3.4.	A (GMO-k véletlen vagy technikailag elkerülhetetlen előfordulására vonatkozóan) meghatározott tűrési küszöbértékek megvalósíthatósága és az ökológiai ágazatra gyakorolt hatásuk	10
4.	A belső piac és az ellenőrzési rendszer működése	10
5.	A behozatali rendszer alkalmazása	10
5.1.	Az egyenértékűségi rendszer keretében történő behozatal	10
5.1.1.	Az egyenértékű garanciákat nyújtó harmadik országok elismerése.....	10
5.1.2.	Az egyenértékű garanciákat nyújtó ellenőrző szervek és hatóságok elismerése	10
5.2.	A megfelelőségi rendszer keretében történő behozatal.....	10
5.3.	Ellenőrzési tanúsítvány	10
6.	Következtetések	10
	MELLÉKLET.....	10

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK tanácsi rendelet alkalmazásáról

1. BEVEZETÉS

Az EU-ban 2009-ben 8,6 millió hektáron folyt ökológiai termelés. Ez az EU-27 által hasznosított mezőgazdasági terület 4,7%-át jelenti. A 2006 és 2009 közötti időszakban a területek növekedése éves átlagban az EU-15-ben 7,7%, az EU-12-ben 13% volt (2009-ben az EU összes ökológiai termelés alatt álló területének 81%-át az EU-15 adta). 2008-ban mintegy 197 000 gazdaság folytatott ökológiai termelést, azaz az EU-27 összes gazdaságának 1,4%-a. A becslések szerint 2007-ben az EU-15 összes, élelmiszerre fordított kiadásából az ökológiai ágazat 2%-ban részesedett¹.

A 834/2007/EK tanácsi rendelet², valamint annak végrehajtási rendeletei, a 889/2008/EK bizottsági rendelet³ és az 1235/2008/EK bizottsági rendelet⁴ biztosítják az ökológiai élelmiszerekre és termelésre vonatkozó uniós szintű jogi keretet.

A Tanács már a 834/2007/EK rendelet (a továbbiakban: a rendelet) kidolgozásakor kiemelte az ökológiai ágazat dinamikus fejlődését és számos olyan kérdés jövőbeli felülvizsgálatát kérte, amelyek vonatkozásában úgy vélte, hogy figyelembe kell venni az új szabályok alkalmazása során nyert tapasztalatokat. A rendelet 41. cikke határozta meg, pontosan mely kérdéseket kell felülvizsgálni:

- a) a rendelet hatálya és különösen a közétkeztetésben működő gazdasági szereplők által készített ökológiai élelmiszerek;
- b) a GMO-k használatának tilalma – beleértve a nem GMO-k felhasználásával előállított termékek rendelkezésre állását –, az eladói igazolás és a meghatározott tűrési küszöbértékek, valamint ezeknek az ökológiai ágazatra gyakorolt hatása;

¹ Az ökológiai termelésre vonatkozó további adatok és tények a Bizottság 2010-es, „An analysis of the EU organic sector” [Az EU ökológiai ágazatának elemzése] című kiadványában találhatók, mely a következő internetes címen érhető el:
http://ec.europa.eu/agriculture/organic/files/eu-policy/data-statistics/facts_en.pdf.

² A Tanács 2007. június 28-i 834/2007/EK rendelete az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

³ A Bizottság 2008. szeptember 5-i 889/2008/EK rendelete az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról (HL L 250., 2008.9.18., 1. o.).

⁴ A Bizottság 2008. december 8-i 1235/2008/EK rendelete a 834/2007/EK tanácsi rendeletben az ökológiai termékek harmadik országból származó behozatalára előírt szabályozás végrehajtására vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról (HL L 334., 2008.12.12., 25. o.).

- c) a belső piac és az ellenőrzési rendszer működése és különösen annak értékelése, hogy az alkalmazott gyakorlatok nem vezetnek-e tisztességtelen versenyhez vagy akadályokhoz az ökológiai termékek előállítása és forgalmazása tekintetében.

Ezzel a jelentéssel a Bizottság számot ad a rendelet 2009. január 1-jei hatályba lépése óta szerzett tapasztalatokról.

E jelentés a fent említett három kérdéskörre összpontosít. Ezenkívül felhívja a figyelmet néhány más fontos kérdésre is, amelyekről jelenleg a tagállamokkal és az érdekelt felekkel egyeztetés folyik.

A rendelet alkalmazása során nyert eddigi tapasztalatokról alkotott kép teljesebbé tétele érdekében a Bizottság az ökológiai gazdálkodással foglalkozó állandó bizottság és tanácsadó csoport valamennyi tagjának eljuttatott kérdőív segítségével kérdéseket intézett valamennyi tagállamhoz és az érdekelt felekhez. 2011 márciusában huszonhat tagállam és tizenegy érdekelt fél válaszolt a kérdőívre. A megküldött válaszok jelentős tartalmi hozzájárulást nyújtottak e jelentéshez.

2. A RENDELET HATÁLYA

A rendelet teremtette meg az alapot a részletes termelési szabályok elfogadásához azokban az ágazatokban, amelyekre még nem vonatkoztak harmonizált szabályok⁵. Eddig az ökológiai akvakultúrára (beleértve a tengeri moszatot is) és az ökológiai élesztőre vonatkozó végrehajtási szabályok kerültek véglegesítésre és közzétételre. A bioborászatra és a bioélelmiszerekre vonatkozó szabályokat érintő munka e jelentés elkészítésekor még folyamatban volt. A meglévő termelési szabályok néhány más ágazatban, így a baromfi- és az üvegháztermesztés-ágazat esetében még nem képezik felülvizsgálat tárgyát.

E fejezet középpontjában a közétkeztetésben működő gazdasági szereplőkkel kapcsolatban szerzett tapasztalatoknak, valamint a textíliák és kozmetikumok a rendelet hatálya alá való esetleges bevonásának vizsgálata áll. Egyes, a Szerződés I. mellékletében nem szereplő, de az I. mellékletben található termékekkel vagy a vidéki gazdasággal szorosan összefüggő termékekre (például a méhviasz, az illóolajok, vagy a maté) vonatkozó ökológiai termelési tanúsítvány részletes vizsgálatára e jelentésben nem kerül sor, a Bizottság azonban elismeri, hogy szükség van annak tisztázására, hogy az említett termékek a rendeletnek megfelelő módon kerülhessenek-e tanúsításra, ha azokat a rendelet előírásaival összhangban állítják elő.

2.1. A közétkeztetésben működő gazdasági szereplők

A biotermékek éttermekben, kórházakban, üzemi étkezdékben és más élelmiszeripari vállalkozásokban való elkészítése egyre nagyobb jelentőségre tesz szert, az állami és a magánszektorban egyaránt. A vendéglátóipar számos, különböző típusú vállalkozást ölel fel, a kis étkezdétől a nagy étteremláncokig.

A rendelet megalkotásának idején úgy ítélték meg, hogy a vendéglátóiparnak a rendelet hatálya alá való bevonása túl korai lenne, és elégséges az ökológiai termelésre utaló megnevezések védelme. Mindenesetre a közétkeztetési ágazat már tárgyát képezi a higiénia

⁵ Például: biobor, ökológiai akvakultúra, beleértve a moszatokat is, ökológiai élesztő.

és az élelmiszer-címkézésre vonatkozó európai uniós szabályoknak, amelyek rendelkezése szerint az előállítási módszerekre utaló címkéket tilos a vásárlókat félrevezető módon alkalmazni⁶.

Jelenleg hét tagállamban van nemzeti szabályozás, tíz másik tagállamban pedig magánszabványokat alkalmaznak. E szabályok rendelkeznek az összetevők, a fogások, a menük vagy a teljes közétkeztetési tevékenység tanúsításáról. A bevett ellenőrzési rendszerrel rendelkező tagállamok nem számoltak be különösebb nehézségekről. Számos tagállam arról tudósított, hogy nemzeti vagy regionális szinten a közétkeztetés szabályozására vonatkozó projektek elindítását tervezi.

A tagállamok többsége úgy véli, hogy a közétkeztetési tevékenységeket a közeljövőben nem indokolt az ökológiai termelésre vonatkozó uniós szabályozás hatálya alá vonni, nemcsak annak várhatóan nagy fokú bonyolultsága miatt, de azért sem, mert helyi jellegük miatt a kereskedelemre csak korlátozott hatással bírnak. A Bizottság mindezekből azt a következtetést vonja le, hogy jelenleg nincs szükség a közétkeztetési tevékenységeknek a rendelet hatálya alá való bevonására, mindazonáltal szorosan figyelemmel fogja kísérni az ebben az ágazatban bekövetkező fejleményeket.

2.2. Textíliák és kozmetikumok

Az utóbbi években jelentősen bővült az ökológiai termelési módszerekre történő utalással ellátott textíliák és kozmetikumok piaca. E termékekre vonatkozóan magán tanúsítási rendszereket dolgoztak ki. E két termékkategória azonban nem esik az ökológiai termékekre vonatkozó európai uniós jogi keretszabályozás hatálya alá, amely egyes mezőgazdasági termékekre korlátozódik⁷ (különös tekintettel a nem feldolgozott mezőgazdasági termékekre vagy a feldolgozott, élelmiszerként való felhasználásra szánt mezőgazdasági termékekre). Noha széles körben elismert tény, hogy a textíliák és a kozmetikumok is fontos értékesítési potenciált jelentenek az ökológiai módon előállított nyersanyagok számára, az ökológiai termelési ágazatban vita alakult ki a kérdésben, hogy az ökológiai termelési módszerekre történő utalás feltüntetése a jelenlegi rendelet hatálya alá nem tartozó mezőgazdasági termékeken vajon nem veszélyezteti-e az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott „ökológiai/bio” kifejezés hitelességét. Ezenfelül meggondolandó, hogy a rendeletnek a nem mezőgazdasági termékekre történő következetes kiterjesztéséhez a rendeletet alapvetően meg kellene változtatni.

A textíliákra vonatkozó uniós szabályozás inkább a textilszálakkal és a címkézéssel foglalkozik, mintsem az előállítási módszerekkel⁸. E szabályozás az ágazatot érintő jogszabályi keretek egyszerűsítése és javítása érdekében nemrég felülvizsgálatra került⁹. Az önkéntes uniós ökocímkerendszer¹⁰ keretében a textiltermékekre vonatkozó kritériumokat

⁶ 2000/13/EK irányelv.

⁷ Felsorolásuk az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében található (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

⁸ 2008/121/EK irányelv.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. szeptember 27-i 1007/2011/EU rendelete a textilszál-elnevezésekről és a textiltermékek szálösszetételének ehhez kapcsolódó címkézéséről és jelöléséről.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 25-i 66/2010/EK rendelete az uniós ökocímkeről.

határoztak meg¹¹. A gyapot esetében például 95%-os biogyapot-tartalom esetén engedélyezett a „biopamut” elnevezés használata.

Számos kozmetikai termékben található mezőgazdasági nyersanyagok, például növényi olajok és növényi kivonatok. A kozmetikai termékekre vonatkozó uniós szabályozás rendelkezik a kozmetikai termékekre vonatkozó állításokról¹². A kozmetikai termékekre alkalmazott valamennyi állítástípusra – ideértve a „természetes és bio” állításokat is – vonatkozó közös kritériumok kidolgozás alatt állnak¹³.

A Bizottság véleménye szerint érdemes lehet megvizsgálni az uniós szabályozás által a tekintetben kínált lehetőségeket, hogy a „bio” szó, illetve előtag használatának védelme a textíliákra és a kozmetikumokra is kiterjesztésre kerüljön.

3. A GMO-KÖKOLÓGIAI TERMELÉSBEN VALÓ ALKALMAZÁSÁNAK TILALMA

A rendeletben meghatározott, az ökológiai termelésre vonatkozó alapelvek egyike a következők használatának tilalma:

- géntechnológiával módosított szervezetek vagy GMO-k¹⁴,
- a GMO-kból előállított termékek¹⁵, vagy
- a GMO-k felhasználásával előállított termékek¹⁶.

E termékek összeegyeztethetetlennek minősülnek az ökológiai termelés fogalmával és a fogyasztók ökológiai termékekről alkotott elképzelésével.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az ökológiai termelés során GMO-k és GMO-kból vagy azok felhasználásával előállított termékek élelmiszerként, takarmányként, technológiai segédanyagként, növényvédő szerként, műtrágyaként, talajjavító szerként, vetőmagként, vegetatív szaporítóanyagként, mikroorganizmusként és állatként nem használhatók. Ez alól az egyetlen kivételt az állatgyógyászati készítmények (oltóanyagok és egyéb készítmények) jelentik.

¹¹ A Bizottság 2009. július 9-i határozata (2009/567/EK).

¹² A Tanács 1223/2009/EK rendeletének 20. cikke (HL L 342., 2009.12.22.).

¹³ ISO/NP 16128

¹⁴ A „géntechnológiával módosított szervezet (GMO)” fogalmát a 2001/18/EK irányelv határozza meg. Példák: géntechnológiával módosított szójaból és kukoricából származó növények és vetőmagok.

¹⁵ „GMO-kból előállított”: teljesen vagy részben GMO-kból származó, de GMO-kat nem tartalmazó vagy nem azokból álló (2. cikk u) pont).

Példák: géntechnológiával módosított szójaból és kukoricából származó olaj, keményítő vagy fehérje, amely nem tartalmaz géntechnológiával módosított DNS-t.

¹⁶ „GMO-k felhasználásával előállított”: az előállítási folyamatban az utolsó élő szervezetet jelentő GMO felhasználásából származó, de GMO-kat nem tartalmazó vagy nem azokból álló, és nem is GMO-kból előállított (2. cikk v) pont).

Példák: Géntechnológiával módosított mikroorganizmusok (mint baktériumok és gombák) által előállított élelmiszer- és takarmány-adalékanyagok (főleg vitaminok és aminosavak) és technológiai segédanyagok (főleg enzimek).

Mivel azonban az ökológiai termelési rendszerek nincsenek elszigetelve az általános termelési lánctól, géntechnológiával módosított növények véletlenül előfordulhatnak a termesztés, a betakarítás, a szállítás, a tárolás és a feldolgozás során a géntechnológiával nem módosított gazdálkodási rendszerekben, így az ökológiai gazdálkodásban is. A GMO-knak a géntechnológiával nem módosított növények közé való keveredésének lehetséges forrásai a szennyezett vetőmag, a keresztbeporzás, a felmagzó alkalmi növények, valamint a betakarítási és tárolási módszerek. Az élelmiszer- és takarmány-adalékanyagok is, amelyeket általában GMO-kból vagy GMO-k felhasználásával állítanak elő, további lehetséges forrást jelentenek.

Az előző, 2092/91/EGK rendelet¹⁷ a GMO-k vonatkozásában ugyanazokat a tilalmakat tartalmazta, de nem foglalkozott a GMO-maradványok nem szándékos előfordulásának kérdésével. Konkrét szabályozás hiányában így a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló uniós rendelet¹⁸ horizontális előírásai érvényesek az ökológiai gazdálkodás során felhasznált termékekre is. E rendelet a GMO-k vagy a GMO-kból előállított termékek véletlen vagy technikailag elkerülhetetlen előfordulásának általános címkézési küszöbértékét legfeljebb 0,9%-ban határozza meg¹⁹.

Így a rendelet egyértelművé teszi, hogy a GMO-k elkerülhetetlen előfordulására vonatkozó általános szabályok alkalmazandók. Ezenfelül 9. cikkének (3) bekezdésében a rendelet egyedi rendelkezéseket vezet be az ökológiai termelést folytató gazdasági szereplőknek a GMO-k ökológiai termékekben való előfordulásának elkerülését érintő felelősségére vonatkozóan. A legfőbb elveknek megfelelően a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani a GMO-knak az ökológiai termékekben történő véletlen előfordulását, anélkül, hogy ez indokolatlan akadályokat támasztana az ökológiai termelést folytató gazdasági szereplőkkel szemben, és többletterheket róna rájuk.

3.1. A GMO-k felhasználásának tilalmával kapcsolatban szerzett általános tapasztalatok

A fent említett kérdőívből kitűnik, hogy a GMO-k felhasználásának tilalmára vonatkozó ellenőrzési rendszer felügyelete nem okozott jelentősebb problémát a tagállamoknak. A vetőmagot azonban mint a GMO-k véletlen előfordulásának szempontjából kockázatos terméket emelték ki. A szójában és a kukoricában az engedélyezett GMO-knak nagyon alacsony, 0,1% alatti szintjét jelezték. A gazdasági szereplők jelentős erőfeszítéseket tesznek, és közös kezdeményezéseket hívnak életre a GMO-k véletlen előfordulásának megakadályozására az ökológiai termékekben, és e megelőző intézkedések költségeit is ők viselik.

Néhány tagállamban speciális kockázatelemzési és -kezelési eszközöket fejlesztenek ki, amelyek a további mintavételről és ellenőrző látogatásokról szóló döntéshozatal során lehetővé teszik a szisztematikus megközelítés alkalmazását. A Bizottság figyelemmel kíséri ezen eszközök kifejlesztését, és adott esetben javasolni fogja az egész EU-ra kiterjedő alkalmazásukat.

¹⁷ A Tanács 1991. június 24-i 2092/91/EGK rendelete a mezőgazdasági termékek ökológiai termeléséről, valamint a mezőgazdasági termékeken és élelmiszereken erre utaló jelölésekről.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK rendelete a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról (HL L 268., 2003.10.18., 1. o.), 1–23. o., 12. cikk (2) bekezdés.

¹⁹ A vetőmagra vonatkozóan nem állapít meg küszöbértéket.

Ami az együtt-termesztést illeti, a Bizottságnak a Tanács és az Európai Parlament részére benyújtott, a hagyományos, az ökológiai és a géntechnológiával módosított növények együtt-termesztéséről szóló jelentése²⁰ arra a következtetésre jutott, hogy a géntechnológiával módosított növények semmilyen kimutatható kárt nem okoztak a már meglévő, géntechnológiát nem alkalmazó ültetvényekben. A Bizottság továbbá 2010. július 13-án a GMO-knak a hagyományos és biogazdálkodással termesztett növények közötti nem szándékos előfordulásának elkerülésére szolgáló nemzeti együtt-termesztési intézkedések kidolgozására vonatkozó iránymutatásokról szóló ajánlást²¹ adott ki, mely megállapítja, hogy a GMO-maradványok jelenléte miatti potenciális bevételekiesés egyes mezőgazdasági termékek, például az ökológiai termékek termelőinél már az uniós szabályozásban 0,9%-ban meghatározott címkézési küszöbértéknél alacsonyabb szint esetén is jelentkezhet. Ezenfelül az ajánlás megállapítja, hogy a GMO-k keveredése sajátos hatásokkal jár bizonyos termékek termelőire – például a biogazdálkodással foglalkozó mezőgazdasági termelőkre –, ily módon érintve a végső fogyasztót is, mivel ez a termelési mód gyakran magasabb költségekkel jár, hiszen a kapcsolódó ártámogatások biztosítása érdekében a GMO-k előfordulásának elkerülésére irányuló, szigorúbb elkülönítési intézkedésekre van szükség. Ugyanezzel összefüggésben a Bizottság rendeletjavaslatot²² nyújtott be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, melynek elfogadása után lehetővé válna, hogy a tagállamok területükön korlátozzák vagy megtiltsák a GMO-k termesztését.

A közelmúltban a Bíróság C-58/10–C-68. sz. Monsanto egyesített ügyekben hozott ítéletében értelmezte a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló 1829/2003/EK rendeletet, és rámutatott, hogy azon termékek vonatkozásában, amelyeket előzőleg a 2001/18/EK irányelv engedélyezett, a tagállamok általi védintézkedések meghozatalára csak az említett rendelet 34. cikke alkalmazandó. A Bíróság az 1829/2003/EK rendeletet is értelmezte a mézben jelen lévő, géntechnológiával módosított virágpor vonatkozásában (442-09. sz. ügy). A Bizottság a tagállamokkal együtt értékeli a szabályozást és annak hatásait, tekintetbe véve az együtt-termesztés kérdését is.

3.2. A nem GMO-k felhasználásával előállított termékek rendelkezésre állása

A vitaminokat, enzimeket és aminosavakat manapság nagyon gyakran géntechnológiával módosított mikroorganizmusok által állítják elő, így azok az ökológiai termelésben nem használhatók fel.

A rendelet a kivételes termelési szabályokon belül annak lehetővé tételét irányozta elő, hogy a Bizottság mentességet adjon a GMO-kkal készült termék felhasználásával kapcsolatos tilalom alól, ha olyan élelmiszer- és takarmány-adalékanyagok vagy egyéb anyagok felhasználására van szükség, amelyek csak GMO-kkal készült termék formájában szerezhetők be a piacon. A Bizottság mindeddig nem adott ilyen mentességeket.

²⁰ A Bizottság jelentése a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a hagyományos, az ökológiai és a géntechnológiával módosított növények együtt-termesztéséről (COM(2009) 153 végleges, 2009.4.2.).
http://ec.europa.eu/agriculture/gmo/coexistence/index_en.htm

²¹ 2010/C/200/01. számú bizottsági ajánlás, HL C 200, 2010.7.22., 1. o.
<http://ecob.jrc.ec.europa.eu/documents/CoexRecommendation.pdf>

²² Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a 2001/18/EK irányelvnek a tagállamoknak a területükön történő GMO-termesztés korlátozására, illetve megtiltására biztosított lehetőség tekintetében történő módosításáról (COM (2010) 375 végleges), 2010.7.13.

Néhány anyag, mint a B2 vitamin (riboflavin), a B12 vitamin (kobalamin), a sajtkészítéshez használt kimozin enzim, valamint a takarmányhoz használt fitáz enzim azonban a jelentések szerint rendszeresen kizárólag GMO-k felhasználásával előállított formában szerezhető be. Ezért a Bizottság szorosan figyelemmel kíséri a helyzetet, és szükség esetén megfelelő fellépésre fog javaslatot tenni.

3.3. Az eladói igazolás

Az ökológiai termelőknek a termelési eljárásaikhoz szükséges források beszerzésekor meg kell bizonyosodniuk arról, hogy nem GMO-król vagy GMO-kból vagy azok felhasználásával előállított termékekről van szó. A rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében kimondja, hogy a gazdasági szereplők hagyatkozhatnak a terméket kísérő címkére vagy bármilyen más olyan kísérő dokumentumra, amelyet a 2001/18/EK irányelvvel²³, az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel²⁴ vagy az 1830/2003/EK rendelettel²⁵ összhangban csatoltak vagy készítettek, hacsak nem jutottak olyan egyéb információhoz, amely szerint a kérdéses termékek címkézése nem felel meg ezeknek a rendeleteknek, például ha a GMO-k véletlen előfordulása meghaladja a 0,9%-os címkézési küszöbértéket.

Azokra a GMO-k felhasználásával előállított termékekre és GMO-kból előállított termékekre, amelyek nem tartoznak sem az élelmiszer, sem a takarmány kategóriájába, a GMO-kra vonatkozó szabályozás nem terjed ki, ezért címkézési és nyomkövethetőségi kötelezettségek sem vonatkoznak rájuk. Ezért a rendelet 9. cikkének (3) bekezdése értelmében az ökológiai termelést folytató gazdasági szereplőknek ilyen esetekben a szállító által aláírt megerősítést vagy eladói igazolást kell kérniük²⁶. E dokumentumban az eladónak nyilatkoznia kell, hogy az általa eladott terméket nem GMO-kból vagy azok felhasználásával állították elő.

Az eladói igazolás a beszállító jogi kötéserővel bíró kötelezettségvállalását jelenti. Az érdekelt felek azonban jelezték, hogy számos vállalat nincs teljes mértékben tisztában az igazolás funkciójával, így sok vállalat megtagadja az igazolás használatát, vagy épp ellenkezőleg, túl könnyelműen írják azt alá. Néhány tagállam arról számolt be, hogy technikai akadályok és az elemzési lehetőségek korlátozottsága miatt nehézségekbe ütközik az igazolás megbízhatóságának ellenőrzése.

A Bizottság ezért úgy véli, hogy az eladói igazolás megbízhatósága és hatékonysága némi aggodalomra ad okot, és további vizsgálatot igényel.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. március 12-i 2001/18/EK irányelve a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről – a Bizottság nyilatkozata (HL L 106., 2001.4.17., 1–39. o.).

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK rendelete a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról (HL L 268., 2003.10.18., 1–23. o.).

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. szeptember 22-i 1830/2003/EK rendelete a géntechnológiával módosított szervezetek nyomkövethetőségéről és címkézéséről, és a géntechnológiával módosított szervezetekből előállított élelmiszer- és takarmánytermékek nyomkövethetőségéről, valamint a 2001/18/EK irányelv módosításáról (HL L 268., 2003.10.18., 24–28. o.).

²⁶ Az igazolás mintájáról a 889/2008/EK rendelet 69. cikke rendelkezik, és e rendelet XIII. melléklete tartalmazza azt.

3.4. A (GMO-k véletlen vagy technikailag elkerülhetetlen előfordulására vonatkozóan) meghatározott tűrési küszöbértékek megvalósíthatósága és az ökológiai ágazatra gyakorolt hatásuk

A fent említett kérdőívre adott válaszaikban majdnem az összes tagállam és az érdekelt felek többsége is úgy véli, hogy a jelenlegi jogszabályi keret elégséges garanciát nyújt a GMO-k ökológiai termelési rendszerekben való tilalmának vonatkozásában. A jogszabályi keret biztosítja, hogy a GMO-kra utalást nem tartalmazó címkével forgalomba hozott termékek csak véletlenül vagy elkerülhetetlen módon, 0,9% alatti szinten tartalmazzanak GMO-kat. Néhány tagállam a kimutatási szintre hivatkozva előnyben részesíti az ökológiai termelésben felhasznált termékekre vonatkozó különleges küszöbértéket, mely a 0,1%-os kimutathatósági határtól²⁷ 0,3%-ig terjed.

Mintegy öt tagállamban magán tanúsítási rendszereket alkalmaznak a GMO-knak az ökológiai termékekben való véletlen vagy technikailag elkerülhetetlen előfordulásának általános, 0,9%-os szintje alatti tanúsításához. A jelentések szerint az ellenőrzések főleg a szójárára, a kukoricára, a repcemagra, a rizsre és a lenre vonatkoznak.

Megállapítható, hogy a többség véleménye szerint továbbra is indokolt a GMO-knak az ökológiai termékekben való véletlen előfordulására vonatkozó egységes, 0,9%-os küszöbérték alkalmazása. Különleges küszöbérték alkalmazása bonyolultabbá tenné a rendszert, és megnövelné a termelők és a fogyasztók által viselt költségeket.

4. A BELSŐ PIAC ÉS AZ ELLENŐRZÉSI RENDSZER MŰKÖDÉSE

A rendelet új eleme, amely befolyással lehet a belső piac működésére, az EU-ban előállított valamennyi ökológiai terméken 2010. július 1-jétől kötelezően feltüntetendő uniós logó²⁸. A rendelkezés átmeneti időszaka 2012. június 30-ig tart. Noha joggal állítható, hogy a rendelkezés bevezetése és ezáltal a termékek széles körének láthatóbbá tétele összességében sikeres volt, jelen szakaszban még lehetetlen felmérni annak valódi hatását.

A tagállamok azt jelezték, hogy az ellenőrzési rendszer 2009-ben és 2010-ben történt alkalmazása nem veszélyeztette az ökológiai termékek belső piacának zavartalan működését. Számos tagállam és érdekelt fél azonban arra mutatott rá, hogy az uniós jogszabályok eltérő olvasata és értelmezése szükségessé teszi az ökológiai termékekre vonatkozó szabályok végrehajtásának harmonizációját, és adott esetben egyszerűsítését Unió-szerte. 2010-ben az EU-ban 199, az ökológiai termelés ellenőrzésére szolgáló rendszerért felelős ellenőrző hatóság és ellenőrző szerv működött.

Az átláthatóság javítása érdekében a Bizottság elfogadta a 426/2011/EU irányelvet²⁹, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy 2013. január 1-jétől hozzák létre a gazdasági szereplők nyilvánosan hozzáférhető, naprakésszé tett listáját. Ami a jogsértéseket és szabálytalanságokat illeti, a Bizottság véleménye szerint – noha a tagállamok általában megfelelő intézkedéseket hoznak – ezen esetekben van még mit javítani az információcserén, különös tekintettel az értesítések naprakészségére és teljességére.

²⁷ A GMO-k előfordulásának megbízhatóan kimutatható legalacsonyabb szintje jelenleg 0,1%.

²⁸ A 271/2010/EU bizottsági rendelet (HL L 84., 2010.3.31.) vezette be.

²⁹ HL L 113., 2011.5.3., 1. o.

Az Unión belül egymással szorosan együttműködő kis ökológiai termelők csoportos tanúsítása a tagállamok és az érdekelt felek érdeklődésére tart számot, mivel megkönnyíti azok termékeinek forgalomba hozatalát. Valamennyi válaszadó hangsúlyozta azonban, hogy egy ilyen szabályozás esetén biztosítani kell az ellenőrzések megbízhatóságát és hatékonyságát garantáló, illetve azt javítani képes kapacitás rendelkezésre állását.

A Bizottság elismeri, hogy az ellenőrzési rendszert tovább lehet fejleszteni, és ez irányú munkáját a tagállamokkal együttműködésben fogja folytatni. Mivel a Számvevőszék a közelmúltban az ökológiai termelésre és az ökológiai termékek címkézésére vonatkozó ellenőrzést végzett, és az erről szóló jelentés várhatóan 2012 elején jelenik meg, a Bizottság is ezen ellenőrzés eredményeire kíván támaszkodni e tárgyban végzett munkája során. A Bizottság szolgálatai és a tagállamok az ellenőrzési rendszer valamennyi elemének egységes értelmezésének kialakításán dolgoznak, különös tekintettel az ökológiai termelésre vonatkozó egyedi szabályozás és a takarmány és az élelmiszerek tekintetében végrehajtott hatósági ellenőrzésekről szóló, a 882/2004/EK rendeletben³⁰ foglalt általános szabályozás közötti kapcsolatra. A célok közé tartozik az illetékes hatóságok aktívabb felügyelete a tagállamokban és az elismert harmadik országokban, ezenfelül az Élelmiszerügyi és Állategészségügyi Hivatal is ellenőrzéseket fog végezni. A Bizottság készen áll arra, hogy jogsértési eljárást kezdeményezzen, ha az ellenőrzési rendszerek ellentétesek az uniós jogszabályokkal.

5. A BEHOZATALI RENDSZER ALKALMAZÁSA

Világszinten mintegy 95%-os együttes forgalmi részesedéssel az USA és az EU alkotják az ökológiai termékek legnagyobb piacát, melyre számos harmadik ország viszi be termékeit. A rendelet az ökológiai termékeknek az EU piacára való behozatalára vonatkozóan rendelkezéseket és harmonizált eljárásokat tartalmaz. A behozatalnak két módja lehetséges: olyan termékek behozatala, amelyek megfelelnek az ökológiai termelésre vonatkozó uniós jogszabályoknak, vagy olyan termékeké, amelyek esetében az uniós jogszabályoknak való megfelelés a szabványok és az ellenőrzési rendszerek egyenértékűségén alapul.

E behozatali rendszeren kívül lehetőség van egyenértékű ökológiai termékeknek az EU-ba történő behozatalára olyan importengedélyek alapján³¹, amelyeket a tagállamok hatóságai egyes szállítmányokra vonatkozóan, korlátozott időre adnak ki. E lehetőség csupán átmenetileg áll fenn, és fokozatosan meg fog szűnni³².

5.1. Az egyenértékűségi rendszer keretében történő behozatal

„Egyenértékű”: különböző rendszerek vagy intézkedések leírásánál azt jelenti, hogy azonos szintű megfelelési biztosítékot nyújtó szabályok alkalmazásával ugyanazon célok és alapelvek teljesítésére alkalmas³³. Az egyenértékűségi megállapodások, melyek megkötését a

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 882/2004/EK rendelete a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről (HL L 191., 2004.4.30., 1–141. o.).

³¹ A tagállamok 2009-ben 2 440, 2010-ben pedig 3 754 engedélyt adtak ki.

³² Az 1235/2008/EK bizottsági rendelet 19. cikke.

³³ A 834/2007/EK rendelet 2. cikkének x) pontja.

Világkereskedelmi Szervezet támogatja, ösztönözhetik a szabványok kidolgozását és az ellenőrzések helyi feltételekhez való igazítását.

Az ökológiai élelmiszerekről szóló, egyedi Codex Alimentarius iránymutatások³⁴ jelentik a nemzetközi hivatkozási pontot. Céljuk, hogy megkönnyítsék az ökológiai termékekre vonatkozó előírások világszerte történő összehangolását.

5.1.1. Az egyenértékű garanciákat nyújtó harmadik országok elismerése

E jelentés elkészítésekor az elismert harmadik országok jegyzéke tizenegy országból állt, tizenhét kérelem pedig még elbírálás alatt van. Az elismerési eljárást a nemzeti hatóságoknak a Bizottsághoz benyújtott hivatalos kérelme indítja el. Az eljárás kiterjed a harmadik ország ökológiai termelésre vonatkozó szabvány- és ellenőrzési rendszerének részletes értékelésére annak meghatározása érdekében, hogy azok egyenértékűek-e az EU vonatkozó rendszereivel. Az értékelés jelentős erőforrásokat igényel. Kisebb különbségek elfogadhatók, de a túlságosan eltérő szabályok importkorlátozásokhoz vezethetnek. Az ellenőrzési intézkedéseknek legalább olyan hatékonyaknak kell bizonyulniuk, mint amilyenek az EU-n belüli intézkedések. A Bizottság rendszeresen végez helyszíni ellenőrzéseket is, és felülvizsgálja az elismert harmadik országok jegyzékét.

A Bizottság úgy véli, hogy a kezdeti értékelés sikeres lezárása után a harmadik országok jegyzéke kínálja az ökológiai termékek importjával kapcsolatos legstabilabb és legmegbízhatóbb megközelítést, egyúttal hozzájárul a fejlődő országok abbéli ösztönzéséhez, hogy vállaljanak nagyobb szerepet saját szabályaik és ellenőrzési rendszereik kialakításában. A Bizottság szándékában áll a meglévő és az esetleges új kérelmek folyamatos vizsgálata, tekintettel az egyenértékűségi koncepció világszinten történő előmozdítására.

Az eddigi értékelések elvégzéséhez szükséges idő alapján olyan összetett feladatról van szó, mely alapos szakértelmet kíván. A Bizottság ugyan támaszkodhat a tagállamok jelentéseire az értékelések és a helyszíni ellenőrzések elvégzésében, azonban ez semmiképp sem elégséges az egész folyamathoz szükséges források biztosítására és a jegyzék további ellenőrzéséhez. A Bizottság vizsgálni kívánja az alkalmazott eljárások további ésszerűsítésének lehetőségét, továbbá a felügyelet egyszerűsítésére és eredményesebbé tételére vonatkozó javaslatokat tehet. Mindeközben a Bizottság fokozza a függőben lévő kérelmek feldolgozására irányuló erőfeszítéseit. Megjegyzendő, hogy mindez nem érinti a kérdéses harmadik országokból származó importot, mivel az jelenleg a tagállamok által kiadott importengedélyek útján történik (lásd fent), és a jövőben pedig a harmadik országokbeli ellenőrző szervek és ellenőrző hatóságok elismerésének fentebb kifejtett módján lesz rá lehetőség.

5.1.2. Az egyenértékű garanciákat nyújtó ellenőrző szervek és hatóságok elismerése

Az el nem ismert harmadik országokból származó ökológiai termékek importjával kapcsolatban a Bizottság a kérelmek benyújtásának 2008-tól való lehetővé tételével elindította az ellenőrző szervek egyenértékűségnek elismerésére vonatkozó folyamatot. A 2009. október 31-i, első határidőig a Bizottsághoz 73 kérelem érkezett ellenőrző szervektől és ellenőrző hatóságoktól a világ minden tájáról. A Bizottság megvizsgálta a kérelmezők által benyújtott

³⁴ Guidelines for the production, processing, labelling and marketing of organically produced foods (Az ökológiai módszerrel előállított élelmiszerek előállítására, feldolgozására, címkézésére és forgalmazására vonatkozó iránymutatások, Codex CAC/GL 32., 1999).

műszaki dokumentációt; a legtöbb esetben kiegészítő információkat kellett kérnie a kérelmezőktől, ami meghosszabbította a folyamatot. Az elismert ellenőrző szervezetnek a Bizottság által elfogadott első jegyzékét³⁵ rendszeresen naprakésszé fogják tenni, és az 2012. július 12-től alkalmazandó.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ellenőrző hatóságok és ellenőrző szervek jegyzéke is megbízható támpontot jelenthet az import szempontjából, feltéve, hogy biztosított a rendszer megfelelő működését garantáló, kielégítő felügyelet működése. Tekintettel arra a tényre, hogy a tagállamok illetékes hatóságai felelősek valamennyi importált ökológiai termék ellenőrzéséért annak az EU területén való szabad forgalomba bocsátásától kezdve, a jövőben lényegessé válik, hogy a Bizottság időben reagáljon a jegyzékbe vett ellenőrző szervek működésében esetlegesen felmerülő hiányosságokra, és törölje azokat a jegyzékből, ha már nem felelnek meg a követelményeknek.

Mivel ez a rendszer új és még nem működőképes, jelenleg nem lehet következtetéseket levonni. A rendelet működése során szerzett tapasztalatok azonban rávilágítanak, hogy a behozatali rendszer e részének végrehajtása és megfelelő felügyeletének biztosítása jelentős mértékű többletmunkát fog róni a Bizottságra.

Általában véve a behozatali rendszer felügyeletével kapcsolatban meg kellene vizsgálni, hogy alkalmazhat-e a Bizottság megelőző intézkedéseket az ismert és újonnan felmerülő kockázatok eredményesebb kiküszöbölésére. Ennek során figyelembe kell venni a rendeletben³⁶ és az ellenőrzésekre vonatkozó más európai jogszabályokban előírt intézkedéseket is.

5.2. A megfelelőségi rendszer keretében történő behozatal

A megfelelőségi rendszer értelmében a nem uniós gazdasági szereplőnek teljesítenie kell az uniós jogszabályokban előírt valamennyi követelményt, beleértve valamennyi részletes termelési és címkézési szabályt is. Az egyenértékűségi rendszerrel szemben az EU-ban alkalmazandó jogszabályokkal azonos, és nem csupán egyenértékű jogszabályokat kell betartani. A gazdasági szereplőt a Bizottság által a megfelelőség szempontjából elismert ellenőrző szerv vagy ellenőrző hatóság általi ellenőrzéseknek kell alávetni.

A megfelelőségi rendszert még nem alkalmazzák. A Bizottság az ellenőrző hatóságok és szervek részéről első ízben benyújtott jelentkezések határidejéül 2014. október 31-ét jelölte meg, tehát időt hagyott az egyenértékűségi rendszer kidolgozására.

Az eddig szerzett tapasztalatok alapján kétségbe vonható, hogy a megfelelőségi rendszer jobb hozzáférést fog biztosítani az uniós piachoz és hogy az egyenértékűségi rendszerhez képest további előnyöket jelent majd az EU kereskedelmi partnereinek. E rendszer a fogyasztók számára sem jár számottevő előnnyel, mivel az e rendszer keretében behozott ökológiai termékeket nem lehet a többi, piacon levő terméktől megkülönböztetni. Ezenfelül a rendszer az egyenértékűségi rendszerhez képest növeli a közigazgatási munkaterhet, de további

³⁵ A Bizottság 2011. december 6-i 1267/2011/EU végrehajtási rendelete (HL L 324., 2011.12.7., 9. o.).

³⁶ A 882/2004/EK rendelet és a Bizottság 2009. július 24-i 669/2009/EK rendelete a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek bizonyos nem állati eredetű takarmányok és élelmiszerek behozatalára vonatkozó fokozott hatósági ellenőrzések tekintetében történő végrehajtásáról, valamint a 2006/504/EK határozat módosításáról (HL L 194., 2009.7.25., 11–21. o.).

előnyöket nem nyújt. A Bizottság ezért a megfelelés helyett az egyenértékűséget helyezi erőfeszítései középpontjába, melynek hasznosságát és hatékonyságát a jelenlegi és jövőbeni ökológiai termékekkel kapcsolatos kereskedelmi tevékenységek fényében a kereskedelmi partnerekkel együttműködésben felül kell vizsgálni.

5.3. Ellenőrzési tanúsítvány

Az ökológiai termékekből álló szállítmányoknak az egyenértékűségi rendszer keretében történő szabad forgalomba bocsátása az EU-ban csak akkor lehetséges, ha eredeti ellenőrzési tanúsítvány kerül benyújtásra, amelyet olyan ellenőrző szerv vagy ellenőrző hatóság állított ki, amely egy elismert harmadik ország, a Bizottság vagy egy tagállam illetékes hatósága (az importengedélyek rendszerének keretében) felügyelete alatt áll. Az EU-ba történő behozatalkor a szállítmányt összevetik az ellenőrzési tanúsítványban található információval, különös tekintettel az ökológiai termékeket azonosító jelzésekre és tételszámokra, majd a tanúsítványt a vámhatóság láttamozza. Az ellenőrzési tanúsítvány tehát kulcsszerepet tölt be az ökológiai termékek egyes tételeinek a harmadik országbeli termelőtől az uniós importőrig való nyomonkövethetőségének szempontjából. Ennek köszönhetően ellenőrizni lehet a termék EU-n belüli további forgalmazását, amennyiben a terméknek a piacról való kivonása válik szükségessé.

A gazdasági szereplők az eredeti ellenőrzési tanúsítvány benyújtására vonatkozó kötelezettséget megterhelőnek tekintik az eredeti tanúsítvány továbbításához szükséges idő okozta potenciális késések miatt, ezért azt javasolják, hogy teremtsék meg az elektronikus ellenőrzési tanúsítványok benyújtásának lehetőségét. Néhány tagállam, amely az összes uniós import nagy részének vámkezelését végzi, amellet érvelt, hogy vizsgálják meg az elektronikus tanúsítványok megvalósíthatóságát, amelyek ellenőrzési, vámkezelési és felügyeleti céllal egy biztonságos adatbázison keresztül állnának a tagállami hatóságok és a Bizottság rendelkezésére. A Bizottság meg kívánja vizsgálni egy ilyen rendszer bevezetésének lehetőségeit, amely rendszer gyorsabb vámkezelést biztosítana a gazdasági szereplők részére, valamint az importügyletekre vonatkozóan kulcsfontosságú adatokat bocsátana a Bizottság rendelkezésére a harmadik országokbeli ellenőrző szervek felügyeletének céljára. Fontos megemlíteni továbbá, hogy egy ilyen rendszer lehetővé tenné, hogy a tagállamok jogsértés esetén gyorsan reagáljanak, és meg tudják akadályozni a nem megfelelő termékek forgalomba hozatalát.

6. KÖVETKEZTETÉSEK

E jelentés megvizsgálta a rendelet 2009 óta történő alkalmazása alatt szerzett, korlátozott számú tapasztalatokat, melyek alapján a Bizottság a következő következtetéseket vonja le:

- a) Jelenleg nem áll fenn a rendelet hatályának a közétkeztetésben működő gazdasági szereplőkre való kiterjesztésének objektív szükségessége. A biotextíliák és -kozmetikumok címkézése helyett talán más eszközök segítségével is meg lehetne teremteni a fogyasztók és a gyártók érdekeinek megfelelő védelmét. A rendelet hatályának még több termékre és ágazatra történő kiterjesztésével szemben megfelelőbb lenne a mezőgazdasági termékekre vonatkozó szabályozási és ellenőrzési szempontok alaposabb kidolgozása.
- b) Míg a GMO-knak az ökológiai termelési rendszerekben való felhasználására vonatkozó tilalom végrehajtása megfelelő, az eladói igazolást további felülvizsgálat

alá kell vonni, és figyelemmel kell követni néhány termék nem génmódosított formában való beszerezhetőségének kérdését is. Az ökológiai termékekre vonatkozó különleges küszöbérték helyett – mivel az a jelenlegi körülmények között nem tűnik indokoltnak – inkább megelőző intézkedések és összehangolt fellépések alkalmazása javasolt. Az együtt-termesztés vonatkozásában a tagállamok a GMO-knak a hagyományos és biogazdálkodással termesztett növények közötti nem szándékos előfordulásának elkerülésére szolgáló nemzeti együtt-termesztési intézkedések kidolgozására vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2010. július 13-i bizottsági ajánlással további iránymutatást kaptak; azonban a legutóbbi fejlemények elemzésére is szükség van.

- c) Az ellenőrzési rendszer általában alkalmas a belső piac működésének biztosítására, a rendszer alkalmazása során mindazonáltal néhány gyenge pont tapasztalható, ezért további munkára van szükség annak hatékonyabbá tételéhez.

Ezenfelül, noha az egyenértékűségeen alapuló új behozatali rendszer végrehajtása terén haladás történt, további ésszerűsítésre van szükség, és kétséges, hogy érdemes-e megvalósítani a megfelelési rendszert.

A Bizottság úgy véli, hogy túl korai lenne a rendelet módosítására irányuló javaslatokat fűzni e jelentéshez, különös tekintettel arra, hogy a rendeletnek a Lisszaboni Szerződéshez való igazítására vonatkozó javaslat³⁷ a Parlamentben és a Tanácsban még vita tárgyát képezi. E jelentéssel a Bizottság tényszerű adatokat kíván rendelkezésre bocsátani, melyek útmutatóul szolgálhatnak az ökológiai termelésről szóló rendeletről folytatott konstruktív vitához. E vita eredményétől függően a Bizottság egy későbbi szakaszban jogszabályi javaslatokat terjeszthet be.

Annak érdekében, hogy a vita a lehető legkonstruktívabb legyen, és hogy a polgárokat az abban való részvételre ösztönözzék, a Bizottság véleménye szerint az ökológiai gazdálkodásról szóló jövőbeli eszmecserék középpontjában a következő kérdéseknek kell állniuk: a jogszabályi keret egyszerűsítése, a szabványok felhígítása nélkül; a géntechnológiával módosított növények együtt-termesztése, különös tekintettel az ökológiai gazdálkodásra; a kereskedelmi ellenőrzési rendszer és az egyenértékűségi rendszer fejlesztése.

A Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy vitassák meg az e jelentésben kiemelt kérdéseket, és örömmel fogadja a más érdekelt felektől érkező visszajelzéseket is.

³⁷ COM(2010)759 végleges, 2010.12.17.

MELLÉKLET

Javaslat a Bizottságnak az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK tanácsi rendelet alkalmazásáról szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott jelentésére vonatkozó vita keretében megvitatandó kérdésekre:

1. Egyszerűsíthető-e a jogszabályi keret a szabványok felhívítása nélkül, és hogyan?
2. Milyen intézkedéseket kellene hozni annak biztosítása érdekében, hogy az együtt-termesztésre vonatkozó szabályokat betartsák, és ahhoz, hogy az ökológiai termelésre vonatkozó szabványokat bármely, ezen ágazatot választó mezőgazdasági termelő teljesíteni tudja?
3. Szükség van-e a jelenlegi termelési szabványok felülvizsgálatára és szigorítására, például az ökológiai gazdálkodásból származó fiatal állatok, takarmány és vetőmag, valamint más elemek beszerezhetőségével kapcsolatban? Ha igen, milyen alternatívákat lehet felkínálni azoknak a mezőgazdasági termelőknek vagy régióknak, akik/amelyek nem képesek megfelelni az új feltételeknek? Összeegyeztethetők lennének-e az egyes régiókra rugalmasan alkalmazott szabályok a tisztességes versenyfeltételekkel? Lehetséges-e mindezt megfelelően ellenőrizni?
4. Az ellenőrzések az élelmiszerlánc mentén valamennyi gazdasági szereplőnél évente legalább egyszer megtartott szemlén alapulnak. A gazdasági szereplők tanúsítását független tanúsítóknak kell elvégezniük. Hogyan lehetne javítani az ellenőrzési rendszert?
5. Az európai akciótervvel³⁸ összhangban a Bizottság a harmadik országok vagy az ellenőrző szervek elismerése révén előmozdította az egyenértékűséget az ökológiai termékek kereskedelmében. Kíváncsi-e, hogy az egyenértékűség legyen az egyetlen koncepció az ökológiai termékek kereskedelmében? Az utóbbi években a Bizottság kölcsönös elismerést is elért az EU által egyenértékűként elismert harmadik országokkal. Célszerű lenne-e kiterjeszteni ezt a megközelítést, tekintettel az EU érdekeinek erőteljesebb képviselésére?

³⁸ A Bizottság Közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek - A bioélelmiszerek és a biogazdálkodás európai akcióterve (COM (2004) 415 végleges, 2004.6.10.)